

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/1/2022
Identifikačné číslo spisu:	1419202196
Dátum vydania rozhodnutia:	25.01.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1419202196.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Igora Belka v právnej veci manželky Ing. L. K., narodennej XX. P. XXXX, bytom v G., G. XX, a manžela V. U., narodeného XX. N. XXXX, bytom v G., G. XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou HASALA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Drieňová 34, o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu O. U., narodenému X. O. XXXX, bytom v G., G. XX, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 13P/99/2019, o dovolaní manžela proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. júla 2021 sp. zn. 20CoP/67/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave uznesením z 28. júla 2021 sp. zn. 20CoP/67/2021 zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 10. mája 2021 č. k. 13P/99/2019-210, ktorým súd prvej inštancie konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv k maloletému dieťaťu, vedené pred Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn. 13P/99/2019 prerušil až do skončenia konania o zapretie otcovstva vedeného Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn. 7Pc/5/2021.

1.1. Odvolací súd s poukazom na § 164 CSP dospel k záveru, že konanie o zapretie otcovstva nepredstavuje potrebu prerušiť konanie týkajúce sa rozvodu manželstva, ktoré nemá vecný súvis s konaním o zapretie otcovstva. Výsledok rozhodnutia o zapretí otcovstva nemá absolútne žiadny dopad na právne a skutkové posúdenie dôvodov rozvodu manželstva, s ktorým ako vyplýva z obsahu vyjadrenia manželky, obaja manželia súhlasia. Vo vzťahu k úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode medzi týmito dvoma konaniami síce vecný súvis neabsentuje, ale pre každé konanie týkajúce sa maloletých detí je charakteristické a dominantné zohľadnenie záujmu maloletého dieťaťa. Odvolací súd vyhodnotil, že je zrejmé, že otec vzhľadom na zákonnú lehotu na zapretie otcovstva s poukazom na § 93 ods. 1 Zákona o rodine, takpovediac nie je legitimovaný na podanie návrhu na zapretie otcovstva v zmysle vyššie citovaného paragrafu, a preto nemá prerušenie konania

vedeného pod sp. zn. 13P/99/2019 na čas do právoplatného skončenia konania zapretie otcovstva žiadne logické opodstatnenie. Takéto prerušenie konania odvolací súd nevyhodnotil v záujme a v prospech maloletého, nakoľko maloletý Dominik má otca v rodnom liste riadne zapísaného. A preto pokiaľ nebude preukázaný opak (zákonne prípustným spôsobom) je nutné z údajov v rodnom liste vychádzať. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd ustálil, že ak konanie o rozvod manželstva a ÚPP prebieha už takmer dva roky, je prerušenie tohto konania podľa § 164 CSP do právoplatného skončenia konania o zapretie otcovstva vyslovene nevhodné a neúčelné, nakoľko konanie vedené pod sp. zn. 7Pc/5/2021 na návrh otca (t.j. konanie o zapretie otcovstva podané otcom po zákonom prípustnej lehote) nemá pre právne a skutkové posúdenie rozvodu a úpravy práv a povinností k maloletému na čas po rozvode v tomto prípade žiaden význam.

2. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie manžel (ďalej aj „dovolateľ“) . Namietal, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Mal za to, že uznesenie odvolacieho súdu je arbitrárne, nakoľko odvolací súd ignoroval judikatúru EŠLP, Ústavného súdu Slovenskej republiky ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci zapretia otcovstva, napriek tomu, že na rozhodnutia týchto súdov priamo vo svojich podaniach poukazoval. Opätovne vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku dovolateľ uviedol tieto rozhodnutia a podrobne ich rozoberal. Uviedol, že odvolací súd nesprávnym procesným rozhodnutím neprípustne zasiahol do rozhodovania a rozhodovacej právomoci iného súdu a konania, a to v takej intenzite, že zmaril akúkoľvek možnosť dovolateľa brániť sa v konaní o rozvode a úprave práv a povinností k maloletému tým, že nie je jeho biologickým rodičom. Prípustnosť svojho opravného prostriedku dôvodil tým, že vyriešenie otázky prerušenia konania o rozvode sa zrušujúcim uznesením odvolacieho súdu skončilo a preto sú splnené podmienky prieskumu dovolacím súdom. Žiadal preto napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmeniť a potvrdiť uznesenie súdu prvej inštancie, alternatívne zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie krajskému súdu.

3. Manželka vo svojom obsiahlom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že ho považuje za nesúrodé, protirečiacie si a neustále opakujúce sa, ktoré podal dovolateľ po výsledku prvoinštančného konania, ktorým bolo ich manželstvo rozvedené (rozsudok Okresného súdu Bratislava IV z 27. septembra 2021 č. k. 13P/99/2019-414), a upravené práva k maloletému dieťaťu na čas po rozvode.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

5. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. Základným a spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

7. Dovolanie smeruje proti výroku rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o prerušení konania, tak, že bolo zrušené rozhodnutie okresného súdu, ktorý konanie prerušil.

8. Ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet (§ 164 CSP).

9. Citované ustanovenie predstavuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Úlohou súdu je racionálne vyhodnotiť, či je potrebné konanie prerušiť s prihliadnutím na zákonnú požiadavku rýchlej a účinnej ochrany ohrozených alebo porušených právom chránených záujmov (Čl. 2 a 17 CSP).

10. Rozhodnutie súdu o prerušení konania je procesným rozhodnutím, ktorým sa nerozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov konania vo veci samej. Takéto rozhodnutia majú procesnoprávne dôsledky len pre určité štádium občianskeho súdneho konania; nejde o rozhodnutia vo veci samej, ktoré by do práv a povinností účastníkov konania zasahovali konečným spôsobom (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 204/2013, časopis Zo súdnej praxe č. 51/2014). Aj keď (prípadne) pri vydávaní týchto rozhodnutí dôjde k procesnej nesprávosti, nemožno nevziať na zreteľ, že v ďalšom konaní, ktoré potom nasleduje, zostávajú účastníkovi zachované všetky jeho procesné oprávnenia, tak ako je tomu i v predmetnej veci, kedy dovolateľ svoje námietky opakovane uviedol v súbežne podanom (časovo) odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie a nepochybne ich opätovne uplatní i v konaní o zapretie otcovstva k maloletému dieťaťu, ktoré prebieha. Aplikujúc uvedené na konkrétnu vec potom dovolateľovi nebolo postupom súdov odopreté, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva, pretože mohol uplatniť svoj vplyv na konanie podaním odvolania, čo aj urobil.

11. Uvedené uznesenie nepredstavuje rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej, ale (iba) rozhodnutie procesné. Nejde ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, nakoľko pod takýmto pojmom treba rozumieť také rozhodnutie odvolacieho súdu, v dôsledku ktorého sa skončí samotné konanie o veci (vymedzenej v sporovom konaní žalobou) bez toho, aby došlo k jej vecnému prejednaniu na odvolacom súde (napr. uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie; uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie a konanie zastavené; uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie o zastavení konania alebo odmietnutí podania atď.).

12. Prípustnosť dovolania je tak v danom prípade podľa § 420 CSP vylúčená, nakoľko sa nejedná o rozhodnutie vo veci samej, a ani také, ktorým sa konanie končí.

13. Na základe uvedeného najvyšší súd dovolanie ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP, bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

14. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.